

170

ZARZĄDZENIE MINISTRÓW KOMUNIKACJI I SPRAW WEWNĘTRZNYCH

z dnia 23 maja 1970 r.

w sprawie przewozu osób samochodami ciężarowymi.

Na podstawie art. 14 pkt 1 i art. 17 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 27 listopada 1961 r. o bezpieczeństwie i porządku ruchu na drogach publicznych (Dz. U. Nr 53, poz. 295) i § 49 rozporządzenia Ministrów Komunikacji i Spraw Wewnętrznych z dnia 20 lipca 1968 r. w sprawie ruchu na drogach publicznych (Dz. U. Nr 27, poz. 183) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1.

Przewóz konwojentów i drużyn roboczych.

§ 1. 1. Przewóz konwojentów i członków drużyn roboczych samochodem ciężarowym dozwolony jest tylko w kabinie kierowcy, z tym że liczba przewożonych osób nie może przekraczać liczby miejsc przewidzianych w konstrukcji kabiny.

2. Jeżeli z braku miejsca w kabinie kierowcy lub z innych ważnych powodów konwojenci i członkowie drużyn

roboczych nie mogą być przewożeni w kabinie kierowcy, przewóz tych osób samochodem ciężarowym oraz ciężarowym pojazdem członowym może się odbywać poza kabiną kierowcy, jednak przy zachowaniu przepisów § 4 pkt 1, 3 i 4 lit. b), c), e) oraz następujących warunków:

- 1) liczba przewożonych konwojentów i członków drużyn roboczych nie może przekraczać 8; samochodami ciężarowymi z nadwoziem specjalnym, w których konstrukcji przewidziane są także miejsca dla przewozu osób, dopuszcza się przewóz tylu osób, ile miejsc przewidziano w konstrukcji pojazdu;
- 2) osobom przewożonym na powierzchni ładunkowej należy zapewnić w miarę możliwości miejsca siedzące, a co najmniej uchwyty zabezpieczające przed wypadnięciem;
- 3) nie wolno przewozić osób obok ładunków lub na ładunkach:
 - a) zawierających materiały niebezpieczne,
 - b) cuchnących lub pyłących,
 - c) niedostatecznie unsocowanych,

- d) zawierających artykuły żywnościowe bez opakowania;
- 4) nie wolno przewozić:
- a) osób na powierzchni ładunkowej między ładunkiem a kabiną kierowcy,
 - b) osób w skrzyni ładunkowej samochodów samowyladowczych (wywrotek) i izotermicznych.

3. Liczba przewożonych konwojentów i członków drużyn roboczych powinna być wpisana w karcie drogowej (w rubryce „uwagi” na pierwszej stronie).

4. W zakresie potrzeb przewożonych rolnictwa, leśnictwa, budownictwa i przemysłu spożywczego dopuszcza się, poza granicami administracyjnymi miast wyłączonych z województw i miast stanowiących powiaty miejskie, przewóz konwojentów i członków drużyn roboczych na przyczepie ciągniętej przez ciągnik rolniczy, pod warunkiem że ciągnik ciągnie tylko jedną przyczepę i przy zachowaniu przepisów ust. 2 i 3 oraz § 4 pkt 4 lit. a).

5. W razie stałego używania przyczepy do przewożenia drużyn roboczych przyczepę należy wyposażyć w odpowiednią kabinę, która umożliwiałaby bezpieczny przewóz członków drużyny roboczej; kabina powinna mieć miejsca siedzące, odpowiadające warunkom określonym w § 4 ust. 5—7.

6. Przepis ust. 4 ma odpowiednie zastosowanie do przewożenia w przyczepach mieszkalnych dopuszczonych do ruchu na drogach publicznych, z tym że przewóz taki może się odbywać również w granicach administracyjnych miast wyłączonych z województw i miast stanowiących powiaty miejskie.

Rozdział 2.

Przewozy pracownicze.

§ 2. W razie braku środków komunikacji publicznej lub braku autobusów własnego użytku albo gdy nie ma możliwości skorzystania z autobusu innej jednostki organizacyjnej na zasadach określonych w uchwale nr 197 Rady Ministrów z dnia 27 czerwca 1968 r. w sprawie usprawnienia przewożenia pracowniczych i wycieczkowych autobusami (Monitor Polski Nr 29, poz. 194) — przewóz pracowników do miejsca pracy i z miejsca pracy (przewóz pracowniczy) może być wykonywany za pomocą samochodów ciężarowych, pod warunkiem zapewnienia bezpieczeństwa osobom przewożonym.

§ 3. Warunki zapewniające bezpieczeństwo osobom przewożonym samochodem ciężarowym są następujące:

- 1) samochód użyty do przewożenia powinien być sprawny technicznie i odpowiadać przepisom niniejszego zarządzenia (§ 4);
- 2) kierowca powinien posiadać prawo jazdy kategorii D, a przy użyciu samochodu o dopuszczalnym ciężarze całkowitym nie większym niż 3,5 t — kategorii C;
- 3) szybkość jazdy nie może przekraczać 50 km na godzinę;
- 4) osobom przewożonym należy zapewnić miejsca siedzące; nie wolno przewozić osób w pozycji stojącej;
- 5) na powierzchni ładunkowej samochodu nie mogą znajdować się żadne przedmioty, z wyjątkiem ręcznego bagażu należącego do osób przewożonych oraz koła zapasowego (§ 4 pkt 4 lit. d);
- 6) przewóz powinien być dokonywany samochodem-furgonem lub samochodem krytym oponczą; dopuszcza się, w zależności od warunków atmosferycznych, podnoszenie boków oponczy;
- 7) przewóz nie może być wykonywany w wypadkach, w których jazda w oczywisty sposób zagraża bezpieczeństwu (np. gęsta mgła, gołoleź, zadymka śnieżna); jeżeli warunki takie powstaną niespodziewanie w czasie jazdy, osoby przewożone powinny wysiąść i przebyć niebezpieczny odcinek drogi pieszo; jeżeli ze względu na to-

warzyszące okoliczności nie jest to możliwe, należy zachować jak najdalej idące środki ostrożności, a w szczególności zmniejszyć szybkość;

- 8) osobom przewożonym zabrania się podczas przewożenia palenia tytoniu oraz wychylania się poza obrys pojazdu;
- 9) nad bezpieczeństwem przewożonych osób powinien czuwać kierowca, który przed odjazdem obowiązany jest sprawdzić, czy wszystkie warunki bezpieczeństwa są spełnione.

§ 4. Samochody ciężarowe, przeznaczone do wykonywania przewożenia pracowniczych, powinny odpowiadać następującym warunkom:

- 1) wnętrze samochodu powinno być czyste i zapewniać bezpieczne wsiadanie i wysiadanie;
- 2) burty samochodu skrzyniowego nie mogą być niższe niż 110 cm;
- 3) burty podłużne (boczne) samochodu skrzyniowego powinny być krótko spięte łańcuchem, a tylna burta zabezpieczona przed otwieraniem się podczas jazdy;
- 4) samochód powinien być wyposażony:
 - a) w drabinkę z poręczą zapewniającą bezpieczne wsiadanie i wysiadanie,
 - b) w gaśnicę dostępną dla osób przewożonych,
 - c) w apteczkę pierwszej pomocy,
 - d) w koło zapasowe; koło to może być umieszczone na powierzchni ładunkowej samochodu, jeżeli konstrukcja skrzyni przewiduje umieszczenie tego koła,
 - e) w urządzenie sygnalizacyjne (światłne lub dźwiękowe) zapewniające łączność przewożonych osób z kierowcą,
 - f) w napisy:

— z przodu: „Przewóz osób”, umieszczony na tablicy prostokątnej o powierzchni co najmniej 800 cm²; litery napisu powinny być czarne na białym tle,

— z tyłu: „50” (§ 3 pkt 3), umieszczony na tarczy okrągłej o średnicy 200 mm z czerwonym obrzeżem o szerokości 20 mm; cyfry o wysokości 100 mm i grubości (szerokości linii) 10 mm powinny być czarne na białym tle;

- 5) samochód powinien być wyposażony w oświetlenie wnętrza oraz w okienka, służące do oświetlenia w dzień i do przewietrzania wnętrza, jeżeli nie ma innych odwietrzników;
- 6) na powierzchni ładunkowej samochodu powinny być umieszczone ławki dobrze przymocowane;
- 7) na każdą osobę powinno przypadać co najmniej 40 cm długości ławki; szerokość (głębokość) ławki nie może być mniejsza niż 30 cm; odstępy pomiędzy dwiema ławkami ustawionymi jedna za drugą powinny być nie mniejsze niż 65 cm, a ustawionymi przeciwległe — 90 cm, wliczając w to szerokość (głębokość) jednej ławki.

§ 5. 1. Przewozy pracownicze samochodami ciężarowymi mogą być wykonywane tylko na podstawie zezwolenia, wydanego przez właściwy ze względu na siedzibę zakładu pracy organ do spraw komunikacji prezydium powiatowej rady narodowej (rady narodowej miasta stanowiącego powiat miejski), a w miastach wyłączonych z województw — organ do spraw komunikacji prezydium dzielnicowej rady narodowej.

2. Zezwolenie (ust. 1) organ do spraw komunikacji wydaje po stwierdzeniu, że:

- 1) zachodzi brak dogodnych środków komunikacji publicznej lub niemożność dostosowania godzin pracy do rozkładu jazdy tych środków komunikacji;
- 2) nie ma możliwości uruchomienia stałych linii komunikacji publicznej w danej relacji;

3) nie ma możliwości skorzystania z autobusu innej jednostki organizacyjnej zgodnie z przepisami uchwały nr 197 Rady Ministrów z dnia 27 czerwca 1968 r. wymienionej w § 2.

§ 6. Przy wykonywaniu przewozu pracowniczego samochodami ciężarowymi należącymi do jednostki gospodarki uspołecznionej osoba wystawiająca kartę drogową powinna w tej karcie:

- 1) określić rodzaj wykonywanego przewozu (np. przewóz pracowników do pracy);
- 2) wpisać liczbę osób przewożonych;
- 3) zamieścić stwierdzenie, że pojazd jest sprawny technicznie i przystosowany do przewozu osób.

Rozdział 3.

Przewóz członków rodziny.

§ 7. Pod warunkiem przestrzegania przepisów § 3 pkt 1, 3—5 i 7—9 oraz § 4 pkt 1 i 4—7 dopuszcza się przewożenie członków najbliższej rodziny właściciela pojazdu, w liczbie nie więcej niż 6 osób, samochodami ciężarowymi-furgonami o ładowności do 1,5 t należącymi do osób fizycznych.

Rozdział 4.

Przepisy przejściowe i końcowe.

§ 8. W okresie ustalonym w § 234 rozporządzenia Ministrów Komunikacji i Spraw Wewnętrznych z dnia 20 lipca

1968 r. w sprawie ruchu na drogach publicznych (Dz. U. Nr 27, poz. 183), kierowca prowadzący samochód ciężarowy w wypadkach określonych w rozdziale 2 może posiadać:

- 1) prawo jazdy kategorii I, a kierowca prowadzący samochód ciężarowy o dopuszczalnym ciężarze całkowitym nie większym niż 3,5 t — prawo jazdy co najmniej kategorii II, wydane na podstawie przepisów rozporządzenia Ministrów Komunikacji i Spraw Wewnętrznych z dnia 1 października 1962 r. w sprawie ruchu na drogach publicznych (Dz. U. Nr 61, poz. 295 z późniejszymi zmianami), albo
- 2) pozwolenie na prowadzenie pojazdów mechanicznych kategorii I lub II, wydane na podstawie przepisów rozporządzenia z dnia 27 października 1937 r. o ruchu pojazdów mechanicznych na drogach publicznych (Dz. U. Nr 85, poz. 616 z późniejszymi zmianami), a kierowca prowadzący samochód ciężarowy o dopuszczalnym ciężarze całkowitym nie większym niż 3,5 t — pozwolenie co najmniej kategorii III, wydane na podstawie przepisów wymienionego wyżej rozporządzenia.

§ 9. Przepisy niniejszego zarządzenia nie mają zastosowania do przewozu osób samochodami ciężarowymi Sił Zbrojnych i Milicji Obywatelskiej.

§ 10. Traci moc zarządzenie Ministrów Komunikacji i Spraw Wewnętrznych z dnia 3 lipca 1965 r. w sprawie przewozu osób samochodami ciężarowymi (Monitor Polski Nr 36, poz. 208).

§ 11. Zarządzenie wchodzi w życie po upływie jednego miesiąca od dnia ogłoszenia.

Minister Komunikacji: *H. Zajtryd*

Minister Spraw Wewnętrznych: *K. Świtala*